

Protokół

obrad sejmowych z dnia 13. Kwietnia 1866.

Posiedzenie sześćdziesiąte szóste.

Obecni: Marszałek książę Sapiaha.

Sekretarze: Posłowie Geringer, Kulczycki, Sawczyński i Ludwik hr. Wodzicki.

Komisarz rządowy: c. k. radca dworu Possinger.

Posłów obecnych z początku 102, w ciągu posiedzenia 121.

Marszałek otwiera posiedzenie o godzinie 10³/₄.

Sekretarz poseł Sawczyński odczytuje protokół posiedzenia poprzedniego, który Izba przyjmuje.

Sekretarz poseł Ludwik hr. Wodzicki odczytuje pismo Jego Excelencji pana Namiestnika, udzielające treść Najwyższego reskryptu, którym Najjaśniejszy Pan przyjmuje do wiadomości podziękowanie Sejmu galicyjskiego w sprawie pożyczki głodowej.

Tenże sekretarz odczytuje wniosek posła Guiewosza tej treści:

„Wysoki Sejm raczy uchwalić: Na przyszłość ma być w budżecie krajowym utworzona rubryka stała, obejmująca wydatki na utrzymanie i restaurację pomników historycznych.“

Sekretarz poseł Sawczyński prostuje omyłkę w spisie petycyj z dnia 16. Marca 1866. r. l. 2.235 zanesionej przez miasto Sącz przeciw równouprawnieniu żydów.

Tenże sekretarz odczytuje dalszy ciąg petycyj do Sejmu wniesionych od liczby 2.511 do liczby 2.531 włącznie. Z tych 11 odsła się wprost do Wydziału krajowego, a 3 do komisji dla administracyjnego podziału kraju.

Z porządku dziennego referent komisji budżetowej poseł Kozłowski przedstawia wniosek Nr. VIII. sprawozdania, względem uchylecia wsparcia dla kłeską dotkniętych mieszkańców, z powodu zawotowanej na ten cel pożyczki głodowej, — i dalej wniosek Nr. IX., względem wydalenia włóczągów, które Izba bez dyskusji przyjmuje.

Referent poseł Polanowski referuje dalszy ciąg sprawozdania komisji budżetowej Nr. X., o kwaterunkowym żandarmeryi. Dział A. pozycye 1, 2 i 3 bez dyskusji przyjęte. Referent wnosi zniżenie pozycyi czwartej z 650 złr. na 325 złr., z powodu wyjaśnienia danego przez p. Komisarza rządowego, że 13 oficerów pobierają kwaterę in natura.

Izba bez dyskusji na to się zgadza.

Pozycye 5 — 9 włącznie bez dyskusji przyjęte.

Przy pozycyi 10., co do prania koców zimowych i t. p., poseł x. Trzeszczakowski stawia wniosek, aby letne koce sprzedac na korzyść funduszu krajowego, a wydatek na pranie stosunkowo zniżyć. Wniosek ten przy głosowaniu upadł, a pozycya 10., a dalej również i pozycya 11. podług wniosku komisji przyjęte. — Referent wnosi dalej wykreślenie 12. pozycyi, co do naprawy materaców. Poseł x. Trzeszczakowski stawia poprawkę, aby użytek materaców znieść i takowe sprzedac na korzyść funduszu krajowego. Referent zaprzecza, aby wniosek mógł być przyjętym, ponieważ to jest wniosek samoistny. P. Komisarz rządowy oznajmia, że ta kwestya już jest przedmiotem rokowań Rządu, i zapewnie cel wymieniony przez posła x. Trzeszczakowskiego osiągnięty będzie. Wnioskodawca cofa swój wniosek i zapowiada, iż wniosek ten jako samoistny postawi. Izba przyjmuje wykreślenie pozycyi 12tej.

Przy pozycyi 13tej, przez komisję w kwocie 1.628 złr. oznaczonej, p. Komisarz rządowy czyni uwagę, że ta kwota nie wystarczy, a Izba zgadza się z referentem, aby ją na 2.442 złr. podnieść.

Pozycja 14. przyjęta.

Przy pozycji 15., której referent wnosi znizenie na 790 zlr. 20 c., zauważa tenże, że i odnośnie potrzeby trzynastu oficerów, którzy kwaterę in natura pobierają i tu wykreślone być mają. — Głosowanie odracza się do obliczenia przez buchhaltera. W skutek obliczenia przez buchhaltera, pozycja ta zmniejszona na 303 zlr. i 27 c., przez Izbę przyjęta.

Pozycja 16., co do potrzeb do pisania, jako też i pozycja 17., o rozmaitych wydatkach, na wniosek komisji wykreślone.

Dział B., co do najmu pomieszczeń i koszar, referent wnosi przyjęcie wylikwidowanej kwoty 19.129 zlr. 94 c.; p. Komisarz rządowy oznajmia, że faktycznie na pomieszczenia o 2.436 zlr. więcej się wydaje; wnosi zatem, aby ta kwota także przyjęta została, na co zgadzając się Izba, podwyższenie tej pozycji do sumy 21.565 zlr. 94 c. przyjmuje. Ogółową zaś sumę kwaterunkowego dla żandarmeryi, w skutek zawotowanych zmian przyjęto w cyfrze 33.613 zlr.

W dalszym ciągu działu B. komisja wnosi, aby Wydział krajowy zdziałał niezwłocznie obliczenie wydatków niesłusznie przez fundusz krajowy dla żandarmeryi poniesionych, i o zwrot takowych się upominał, który to wniosek przyjęty.

W tymże dziale wnosi komisja, aby Izba uchwaliła wyrazić c. k. Rządowi potrzebę zmniejszenia żandarmeryi o czwartą część. — Przeciw temu zabiera głos poseł Grocholski, a za wnioskiem komisji poseł Zyblikiewicz i poseł Wężyk. Sprawozdawca przemawia również za wnioskiem komisji, którego przy głosowaniu upada.

Potem uzasadnia poseł x. Trzeszczakowski zapowiedziany swój wniosek, o zniesienie używania leżących koców i materaców u żandarmeryi, przeciw czemu p. Komisarz rządowy oświadcza, że Rząd już się zajął zaprowadzeniem najściślejszej oszczędności, i wnosi przejście do porządku dziennego. Izba odrzuca wniosek posła x. Trzeszczakowskiego.

W dalszym ciągu sprawozdania, Nr. XI. względem dopłat na podwoły, — po przemówieniu p. Komisarza rządowego — wniosek komisji przyjęty. — Również Nr. XII. o podatkach i daninach według wniosku komisji przyjęty.

Dalszy ciąg sprawozdania referuje poseł Skrzyński Ludwik. — Do Nr. XIII. sprawozdania komisji, co do potrzeb na drogi krajowe, wnosi komisja, aby preliminowany na rok 1866. wydatek na budowę dróg krajowych w kwocie 20.000 zlr. w. a. z budżetu krajowego był wykreślony. — Przeciw temu wnioskowi a za nchwaleniem tej sumy zabiera głos poseł Gniewosz, co poseł Grocholski popiera z poprawką przez posła Gniewosza przyjętą, aby tę sumę na budowę i utrzymanie dróg krajowych zawotować. — Zabierają głos posłowie Trzeciński i Szpunar przeciw wnioskowi komisji. — P. Komisarz rządowy oznajmia, że na rachunek tej sumy Rząd już wydał 11.300 zlr. jako zaliczkę zwrotną, a 1.000 zlr. jako bezzwrotną dla niezamożnych konkurencyj. Posłowie x. Trzeszczakowski i xiążę Sanguszkowski mówią przeciw wykreśleniu, a poseł Bocheński w obronie komisji.

P. Komisarz rządowy oznajmia poszczegółowo wspomniane już uczynione wydatki. — Po uzasadnieniu wniosków komisji i wyjaśnieniach p. Komisarza rządowego, — przystąpiono do głosowania nad wnioskiem posła Gniewosza, który Izba przyjmuje.

W dalszym ciągu sprawozdania, drugi wniosek komisji do l. XIII., aby Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, by w właściwej drodze upominał się o zwrot wypłaconej z funduszu krajowego zaliczki na budowę dróg krajowych w ogólnej kwocie 22.719 zlr. w. a., — po przemówieniach p. Komisarza rządowego, posła Gniewosza i posła Żuka-Skarszewskiego — przyjęty.

Wniosek komisji, co do Nr. XIV. o wydatkach na budowy wodne, aby pozycja ta z budżetu wykreślona była, Izba przyjmuje.

W dalszym ciągu sprawozdania referuje poseł Polanowski. Wniosku komisji Nr. XV., co do premij za ułobienie drapieżnych zwierząt, punkt pierwszy, o zniesieniu premij, z dodatkiem terminu od 1. Czerwca 1866. r., przyjęty. Do 2. punktu, o wykreślenie preliminowanej sumy 1.500 zlr. stawia poseł Smarzewski poprawkę, aby kwotę 500 zlr. wciągnąć na rachunek wydatku, który na ten cel, podług objaśnienia przez p. Komisarza rządowego danego, już uczyniony został. Wniosek komisji wraz z poprawką posła Smarzewskiego przyjęty.

Przy Nr. XVI. o różnych przypadkowych wydatkach, komisja wnosi wykreślenie z budżetu pozycji 270 zlr. na obławy na włośczęgów po kraju. Wniosek komisji przyjęty.

Punkt 2., o przyjęcie kwoty 300 złr. na utrzymanie i ustawienie słupów granicznych, przyjęty.—
Punkt 3., o wykreślenie pozycyi 2.000 złr. na różne nieoznaczone wydatki, przyjęty.

Pod tą snmą l. XVI. wnosi komisya, aby Sejm polecił Wydziałowi krajowemu, by tenże sumę 18.744 złr. 4 c., niesłusznie przez fundusz krajowy na koszt podróży dla urzędników przy wyborach posłów wypłaconą, ze skarbu Państwa na rzecz funduszu krajowego odebrał. — P. Komisarz przyznaje słusność tego żądania. — Poseł Zyblikiewicz wnosi opuszczenie tego wniosku, ponieważ ten zwrot zawiera się w ogólnej pretensyi funduszu krajowego do Rządu. — Poseł Gniewosz zaś wnosi, aby wezwać c. k. Rząd o najspieszniejsze wypłacenie tej kwoty. Oba te wnioski upadają, a wniosek komisji przyjęty.

Wniosek komisji, o zamieszczenie na budżecie sumy 36.000 złr. na nieprzewidziane wypadki dla Wydziału krajowego, Nr. XVII. przyjęty.

Sekretarz poseł Sawczyński odczytuje wniosek, jako naglący przez posła Kabata postawiony tej treści: „1. aby ustawy krajowe i rozporządzenia władz obwieszane były w języku polskim jako autentycznym, a podług potrzeby w tłumaczeniu ruskiem i niemieckim; — 2. aby ustawy i rozporządzenia władz obowiązywały w 15 dni po obwieszczeniu, jeżeli ta sama ustawa inaczej nie stanowi; — 3. aby dotychczasowe odnośne przepisy zniesionemi zostały.“

Wnioskodawca prosi o odsłanie tego wniosku, bez drukowania, do Wydziału krajowego.

Izba zgadza się na to.

Marszałek zamyka posiedzenie o godzinie 2³/₄.

Następne posiedzenie jutro o godzinie 12.

Na porządku dziennym dalsze rozprawy nad budżetem i sprawozdanie komisji administracyjnej o prawie drogowem.

L. Sapięha, w. r.

Geringer, w. r.

Z. Sawczyński, w. r.

Dalszy ciąg petycyj do dnia 13. Kwietnia 1866. r. wniesionych do Sejmu:

2511. Gminy Sieraków, Dziekanowice, Nowawieś, Bieńkowice, Winiary, Rudnik, Jankówka, Hucisko i Grajów, przez posła Dziewońskiego, o uchylenie kosztownych formalności przy kupnie słonej wody w żupie wielickiej.
2512. Gmina Toporów, przez posła Hubickiego, o zapomogę.
2513. Gmina Podhajczyki, przez posła hr. Fredrę, o zapomogę.
2514. Gmina Horodyszczce, przez posła hr. Fredrę, o zapomogę.
2515. Gmina Kozłów, przez posła Gnoińskiego, o zapomogę.
2516. Gmina Zmysłówka, przez posła Szpunara, o zapomogę.
2517. Gmina Budy, przez posła Szpunara, o zapomogę.
2518. Gmina Torki, przez posła x. Antoniego Dobrzańskiego, o zapomogę.
2519. Gmina Poździacz, przez posła x. Antoniego Dobrzańskiego, o zapomogę.
2520. Baronowa Gertruda Bess, przez posła Ludwika Skrzyńskiego, o zapomogę w ziarnie.
2521. Lisowscy Michał i Antoni, przez posła Ludwika Skrzyńskiego, w sprawie rekursu o reintegrację gruntu.
2522. Gmina miasta Dobromila, przez posła hr. Badeniego, o pozostawienie tamże urzędu powiatowego.
2523. Fihanser Konrad, właściciel dóbr Bruśniki, przez posła Żuka-Skarszewskiego, o przyłączenie wsi Jamna do powiatu grybowskiego.
2524. Kncieński Roman i Wojciech, właściciele dóbr Bentkowice w królestwie Polskiem położonych, przez posła Lipczyńskiego, o zapobieżenie gwałtom i kradzieżom przez włościan wielkiego xięstwa Krakowskiego w tych dobrach popełnianym.
2525. Gmina miasta Zaleszczyki, przez posła Zyblikiewicza, o uznanie miasta Zaleszczyki za miejsce wyborcze dla pomniejszych miast.
2526. Gmina miasta Lwowa, przez posła Kabata, o rozszerzenie wolnych lat od opłaty podatku domowo-czynszowego dla budowli nowych, dobudowań i przebudowań do końca roku 1869. i o podwyższenie odsetek na „sarta tecta“ z 15% na 30% dla miasta Lwowa.
2527. Gmina miasta Lwowa, przez posła Kabata, o uwolnienie od opłaty dodatku indemnizacyjnego i krajowego na czas prawnie oznaczony dla budowli nowych, przebudowań i dobudowań.
2528. Gmina Rzegocina, przez posła Drozda, o pozwolenie użytkowania z drzew dorosłych przy gościńcu przez tę gminę sadzonych.
2529. Gmina Worobijów, przez posła x. Kaczałę, o zapomogę i pożyczkę.
2530. Gmina Szehynie, przez posła Ziembickiego, o przyłączenie jej do powiatu przemyskiego.
2531. Salowa Anna, była artystka sceny polskiej we Lwowie, przez posła Pietruskiego, o wsparcie miesięczne.

Z tych liczby: 2.512, 2.513, 2.514, 2.515, 2.516, 2.517, 2.518, 2.519, 2.520, 2.525 i 2.529 odsełają się wprost do Wydziału krajowego;

zaś liczby: 2.522, 2.523 i 2.530 do komisji dla spraw administracyjnego podziału kraju.
